

Grundläggande granskning 2019

Enköpings kommun
Mars 2020

*Kim Ivarsson
Elinore Fahlgren*

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsen och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2019.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2019. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt). Intervjuer har genomförts med tjänstepersoner från respektive förvaltning. En uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer från granskningar genomförs även.

Styrnings- och uppföljningsprocess

Målstyrning

Enligt fullmäktiges budget 2019 (2018-12-03) beskriver fullmäktige den övergripande politiska viljan i fem strategiska mål för åren 2016–2019. Målen ansluter till Vision 2030 och visar vilken inriktning underliggande mål ska ha. Fullmäktiges strategiska mål och uppdrag konkretiseras av nämnderna i effektmål.

De politiska viljeinriktningen i form av effektmål konkretiseras i nämndplanerna. Målen är strategiskt viktiga för nämndens kärnverksamhet och visar vad invånarna kan förvänta sig. Nämndplanen ska också tydliggöra kommunfullmäktiges riktade uppdrag till nämnden där en förändrad effekt eller en särskild insats ska ske.

Uppföljning

Fullmäktiges budget anger att nämnderna löpande ska följa den egna måluppfyllelsen och vidta åtgärder vid behov. Utfall av effektmål och eventuella uppdrag med analys av effekter rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen delårs- och årsvis. Nämnderna rapporterar ett verksamhetsresultat av hela nämndens uppdrag till kommunstyrelsen årsvis.

I kommunstyrelsens plan anges att uppföljning ska ske enligt nedanstående struktur:

Nämnderna följer upp effekterna av arbetet systematiskt och kontinuerligt för att möjliggöra fortsatt utveckling enligt nedan.

- Delår 1 - Uppföljning och analys av uppdragen.
- Delår 2 - Uppföljning och analys av effektmål och uppdragen.
- År - Sammanställning av verksamhetsresultat samt utfall och analys av effektmål och uppdragen.

Sammanfattning av bedömningar

	Ändamålsenlighet (verksamhetsmässiga mål)	Ekonomiskt tillfredsställande (ekonomiska mål + resultat)	Intern kontroll (Styrning, kontroll och åtgärder)
Kommunstyrelsen	Yellow	Green	Green
Socialnämnden	Green	Yellow	Green
Tekniska nämnden	Yellow	Yellow	Green
Upplevelsenämnden	Green	Green	Green
Vård- och omsorgsnämnden	Green	Red	Yellow
Miljö- och byggnämnden	Green	Yellow	Green
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	Green	Green	Green

Valnämnden och gemensam överförmyndarnämnd bedöms bedrivit verksamheten i enlighet med tilldelat uppdrag.

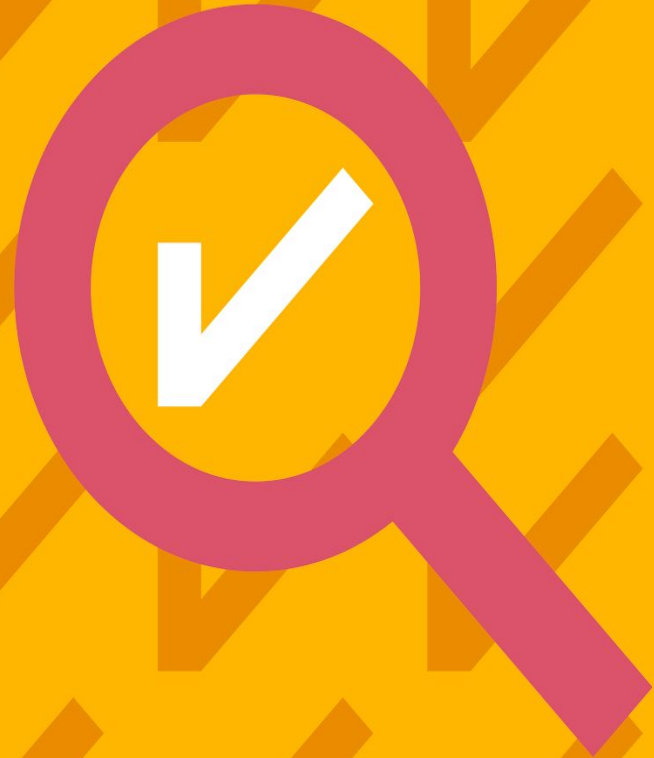
Övergripande sammanfattning

- Kommunstyrelsens har en delvis ändamålsenlig måluppfyllelse och uppfyller 18 av totalt 29 uppdrag och effektmål och har en positiv budgetavvikelse om 4,4 mnkr.
- Socialnämnden prognostiserar inga underskott under året men redovisar ett negativt resultat om -0,6 mnkr mot budget.
- Tekniska nämndens resultat mot driftbudget är -4,6 mnkr. Underskottet är dock relaterat till nedskrivning av bokfört värde för kommunhuset och inte till den löpande driften där överskott redovisas.
- Upplevelsenämnden uppfyller 12 av 12 uppdrag och effektmål 2019 och redovisar ett positivt resultat.
- Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett resultat om - 24 mnkr gentemot budget. Nämndens vidtagna åtgärder är inte tillräckliga för att minska underskottet och nämnden bedöms inte haft en tydlig styrning och uppföljning av underskottet. Prognossäkerheten bedöms inte helt tillfredsställande. I nämndens årsredovisning bedöms samtliga 14 verksamhetsuppdrag och effektmål som uppfyllda.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden uppfyller 32 av 37 uppdrag och effektmål för 2019 och redovisar ett positivt resultat mot budget om 2,8 mnkr.
- I uppföljningen av rekommendationer från tidigare genomförda granskningar har de flesta rekommendationerna behandlats alternativt har arbete påbörjats men inte genomförts fullt ut vid granskningstillfället.

Budgetprognoser och utfall under 2019

Nämnd	Delår 1 (mkr)	Delår 2 (mkr)	Årsbokslut (mkr)
Kommunstyrelsen	0,7	0,0	4,4
Socialnämnden	0,0	-0,5	-0,6
Tekniska nämnden	-2,2	-0,9	-4,6
Upplevelsenämnden	0,0	0,6	2,0
Vård- och omsorgsnämnden	-14,3	-14,3	-24,0
Miljö- och byggnadsnämnden	-0,8	-0,8	0,5
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-4,9	-0,2	2,8
Valnämnden	0,0	0,0	0,1

Kommunstyrelsen

Granskningsiakttagelser - Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?		Nämndplan för kommunstyrelsens 2019 antogs 2019-02-12 §52.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?		Budget för 2019 är inkluderat i nämndplan 2019.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?		I nämndplanen anges effektmål som utgår från kommunfullmäktiges fem övergripande mål för 2016–2019.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?		Övergripande ekonomiska mål finns för kommunen. Styrelsen har även en fastställd budgetram att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		Effektmålen anges med en tregradig målvärdeskala; om målet är uppnått, nästan uppnått och ej uppnått. Fullmäktiges riktade uppdrag redovisas även kopplat till effektmålen.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?		Styrelsen utgår från fullmäktiges övergripande verksamhetsplan och budget 2019 och har angivit former för uppföljning i verksamhetsplanen.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Ekonomisk uppföljning sker på samtliga sammanträden utom ett. Effektmålen följs upp i delårsrapport 1 och 2 samt årsredovisning.

Granskningsiakttagelser - Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		För ekonomin redovisas utfall, prognos och analys av resultat i delårsrapport 1 och 2 samt årsredovisning. I uppföljningen av uppdrag och effektmål i delårsrapport 2 anges prognos och uppnådda effekter inklusive bedömning av måluppfyllelse.
	d) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?		För ekonomin har inga åtgärder bedömts nödvändiga. För effektmål och uppdrag är det otydligt varför vissa effektmål och uppdrag inte bedöms kunna genomföras eller har bristande måluppfyllelse. Här bör rapporteringen tydliggöras och även beslutade/vidtagna åtgärder framgå.
	e) Är styrelsens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		Styrelsens åtgärder är inte tillräckliga för att uppnå verksamhetens mål.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?		Kommunstyrelsen uppfyller 18 av totalt 29 uppdrag och effektmål.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?		Kommunstyrelsens redovisar ett positivt resultat om 4,4 mnkr jämfört med budget.

Avslutning - Kommunstyrelsen

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Styrelsen kan delvis i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat avseende driftbudget: + 4,4 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer - Ansvarsutövande Granskning 2018

PwC genomförde även år 2018 en granskning av nämnder och styrelsens ansvarsutövande. De förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun önskar följa upp och få redovisat vilka åtgärder som vidtagits utifrån lämnade rekommendationer i granskningen. För ändamålet har vi varit i kontakt med representanter från respektive nämnds förvaltning. Vi har även mottagit underlag av vidtagna åtgärder. I uppföljningen bedömer vi om styrelsen och nämnderna åtgärdat, delvis åtgärdat eller ej åtgärdat respektive rekommendation.

De rekommendationer som lämnades i granskningen 2018 var:

- åtgärder och analys för att uppnå en budget i balans inkluderas i de budgetuppföljningar som genomförs under året.
- ett system för medarbetare att anonymt kunna rapportera misstänkta oegentligheter implementeras i enlighet med fastställda riktlinjer
- en rutin upprättas för att säkerställa att risker som diskuteras men inte bedöms nödvändiga att ta med i årets internkontrollplan dokumenteras och hanteras
- återkommande utbildning eller information rörande EKO-frågor genomförs.

Uppföljning av rekommendationer

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
Åtgärder och analys för att uppnå en budget i balans inkluderas i de budgetuppföljningar som genomförs under året.	Delvis åtgärdat	Av de budgetuppföljningar vi gått igenom under 2019 framgår åtgärder och analys, där behov föreligger, i vissa fall men saknas för exempelvis vård- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden. Vid intervjuer framgår att analysdelen kan utvecklas. I kommunstyrelsens svar på granskningen framgår att den pågående utveckling av planerings- och uppföljningsprocessen avser en ökad fokusering av analyser och åtgärder.
Ett system för medarbetare att anonymt kunna rapportera misstänkta oegentligheter implementeras i enlighet med fastställda riktlinjer	Delvis åtgärdat	Det saknas ett system för medarbetare att anonymt kunna rapportera in misstänkta oegentligheter. Ett förslag till revidering av riktlinjer för EKO-frågor (Etik, Korruption och Oegentligheter) där det ska tydliggöras hur inrapportering ska ske finns framtaget. I dessa regler föreslås att misstankar om oegentligheter i första hand anmäls till närmaste chef och i andra hand till dennes chef eller HR-avdelning. Vill personen som anmäler vara helt anonym föreslås det i den nya regeln att anmälan skickas till registratören vid kommunledningsförvaltningen.
En rutin upprättas för att säkerställa att risker som diskuteras men inte bedöms nödvändiga att ta med i årets internkontrollplan dokumenteras och hanteras	Ej åtgärdat	Det saknas en rutin för att säkerställa att risker som inte inkluderas i internkontrollplanen hanteras. Enligt de intervjuade finns en praktisk hantering av dessa frågor om behov av att vidta åtgärder anses nödvändig. I kommunstyrelsens svar anges att rekommendationen beaktas i pågående utveckling av planerings- och uppföljningsprocessen och inför framtagande av rutiner och utbildningar inom EKO-området.
Återkommande utbildning eller information rörande EKO-frågor genomförs.	Delvis åtgärdat	Ingen specifik utbildning eller informationsinsats avseende EKO-frågor har genomförts. Enheten för upphandling har tillhandahållit en utbildning för upplevelsenämndens förvaltning. Vård- och omsorgsnämnden har i årshjulet inkluderat en punkt om årlig uppföljning av EKO-frågor, mutor och korruption vid APT. Några nämnder efterfrågar i sina yttranden också centralt framtagna rutiner och utbildningar inom EKO-området. När de nya riktlinjerna för regler mot korruption är antagna kommer en utbildningsinsats inom EKO-området att initieras.

Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer - Upphandling och inköp 2018

PwC genomförde år 2018 en granskning av avseende upphandling och inköp. En uppföljning av granskningen har skett inom ramen för denna granskning. Vi har varit i kontakt med representanter från upphandling och även efterfrågat underlag avseende vidtagna åtgärder. I uppföljningen bedömer vi om styrelsen åtgärdat, delvis åtgärdat eller ej åtgärdat respektive rekommendation.

De rekommendationer som lämnades i granskningen 2018 var:

- Säkerställa, bl a genom uppföljande kontroller, att direktupphandlingar och dokumentation av dessa följer lagstiftning och gällande riktlinjer. Varor och tjänster av liknande slag som genomförs i verksamheten under året behöver sammanräknas för att säkerställa att direktupphandlingsgränsen efterlevs.
- regelbundet följa upp och analysera inköp och inköpsmönster bl a i förhållande till de ramavtal som finns tecknade för att säkerställa tillräckligt antal ramavtal och en effektiv inköpsverksamhet.
- införa en rutin för kontinuerlig uppföljning av leverantörer och avtal.

Uppföljning av rekommendationer

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
Säkerställa, bl a genom uppföljande kontroller, att direktupphandlingar och dokumentation av dessa följer lagstiftning och gällande riktlinjer. Varor och tjänster av liknande slag som genomförs i verksamheten under året behöver sammanräknas för att säkerställa att direktupphandlingsgränsen efterlevs.	Delvis åtgärdat	Enligt uppgifter har förvaltningen under hösten gjort uppföljande kontroller av direktupphandlingar och kontrollerat att dokumentationsplikten är uppfylld. Vi har inte tagit del av något underlag som styrker detta. Enligt uppgifter har förvaltningen även genomfört en enkel spend-analys (analys för inköps- och leverantörsmonster) men konstaterat att de behöver ett systemstöd för att kunna få fram uppgifter om varor och tjänster av liknande slag. Vi har tagit del av den genomförda spend-analysen. För närvarande håller förvaltningen även på att se över vad det finns för system på marknaden som uppfyller förvaltningens behov. Vi har tagit del av offertunderlag som avser ett spend-analysystem och konsultstöd för att genomföra spend-analys.
Regelbundet följa upp och analysera inköp och inköpsmonster bl a i förhållande till de ramavtal som finns tecknade för att säkerställa tillräckligt antal ramavtal och en effektiv inköpsverksamhet.	Delvis åtgärdat	Som nämnt tidigare har förvaltningen under hösten gjort en enkel spendanalys men konstaterat att de behöver systemstöd för att kunna arbeta med detta på ett effektivt sätt. Förvaltningen håller på att se över vad det finns för system på marknaden som passar deras behov. Enligt uppgifter har förvaltningen även under hösten påbörjat förarbetet med e-handel som kommer kunna hjälpa till i arbetet med regelbundet följa upp och analysera inköp och inköpsmonster, vilket vi har verifierat via ett utkast av verksamhetens beslutsunderlag (VBU) för e-handel. Enligt uppgifter har förvaltningen hittills inte haft resurser för att regelbundet följa upp och analysera inköp och inköpsmonster. Därav genomförs för närvarande ett specifikt arbete för att se över organisationen inom avdelningen för att eventuellt rekrytera någon som kan jobba med inköpsanalys/uppföljning. Vi har inte tagit del av något underlag som styrker detta. Enligt uppgifter har det genomförts en centralisering av inköpsorganisation (1/9 2019). I praktiken innebär att upphandlare från samhällsbyggnadsförvaltningen slogs ihop med den centrala inköpsavdelningen. Vi har tagit del av förslag till beslut om centraliserad inköpsorganisation (saknar underskrift).

Uppföljning av rekommendationer

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
Införa en rutin för kontinuerlig uppföljning av leverantörer och avtal.	Till stora delar åtgärdat	Enligt uppgifter har förvaltningen tagit fram en rutin för uppföljning av direktupphandlingar samt en rutin för uppföljning av nyupplagda leverantörer. Förvaltningen har även under hösten även arbetat med kartläggning av inköpsprocessen och arbetar nu med avtalsuppföljningsprocessen för att tydliggöra ansvaret för avtalsuppföljning och att tydliggöra. Vi har tagit del av rutin för uppföljning av direktupphandlingar samt en rutin för uppföljning av nyupplagda leverantörer. Vi har även tagit del av underlag relaterad till kartläggning av inköpsprocessen. Enligt uppgifter planerar förvaltningen också att ta fram en rutin tillsammans med verksamheterna för avtalsuppföljning baserat på hur avtalet är kategoriserat. Vidare framgår att en mindre grupp i kommunen har påbörjat detta arbete och det finns ännu inte något färdigt material kopplat till detta.

Socialnämnden

Granskningsiakttagelser - Socialnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Nämndplan 2019 antogs, 2019-02-26 §47.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Budget antogs, 2019-02-26 §37.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Mål finns formulerade utifrån kommunens strategiska mål i nämndplanen (§47). Även effektmål finns formulerade. Uppföljning fastställs i en uppföljningsplan.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		Inga specifika ekonomiska mål finns. Nämnden har en fastställd budgetram att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		Effektmålen anges med mätmetod och indikatorer. Mätvärden specificeras i nämndplan exempelvis genom KKIK-mått (kommunens kvalité i korthet).

Granskningsiakttagelser - Socialnämnden

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar	
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?		I nämndplanen anges former för uppföljning som utgår från fullmäktiges budget samt vissa former för rapportering av det systematiska kvalitetsarbetet.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Rapportering av ekonomi sker i form av två månadsrapporter (mars och oktober), tertialrapport 1 och 2 (maj och september) samt årsredovisning. Rapportering av verksamhet ingår till viss del i tertialrapporter med mätvärden för ett antal områden, men det saknas uppföljning av "nämndens viktigaste effektmål". Uppföljning av uppdrag och effektmål sker i årsrapporten.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		För ekonomin framgår måluppfyllelse och resultat. För effektmål och uppdrag saknas uppföljning.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T	Nämnden antog 2019-02-26 §35 förslag om besparingsåtgärder för 2020 enligt uppdrag av kommundirektören. Under året redovisas inget prognostiserat budgetunderskott i de ekonomiska uppföljningar som görs.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inget underskott rapporteras under året, däremot redovisar nämnden ett mindre negativt resultat. Nämnden uppnår sina tre effektmål för 2019.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		I årsrapporten för 2019 för nämnden redovisas att samtliga tre av nämndens prioriterade effektmål uppnås.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Nämnden redovisar ett negativt resultat om -0,6 mnkr mot budget.

Avslutning - Socialnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Nämnden kan inte i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: - 0,6 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Nämnden kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer - Ekonomi- och verksamhetsstyrning

PwC genomförde år 2018 en granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom Socialnämnden. En uppföljning av lämnade rekommendationer har skett inom ramen för denna granskning genom kontakt med tjänstepersoner inom socialförvaltningen. Vi har även mottagit underlag avseende vidtagna åtgärder. I uppföljningen bedömer vi om socialnämnden åtgärdat, delvis åtgärdat eller ej åtgärdat rekommendationen.

Den rekommendation som lämnades i granskningen 2018 var:

- Vi rekommenderar nämnden att kontinuerligt använda sig av KOLADA och annan tillgänglig statistik för att skapa sig en förståelse för hur den egna verksamheten förhåller sig till andra jämförbara kommuner som en metod för att utveckla verksamheten.

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
Kontinuerligt använda sig av KOLADA och annan tillgänglig statistik för att skapa sig en förståelse för hur den egna verksamheten förhåller sig till andra jämförbara kommuner som en metod för att utveckla verksamheten.	Åtgärdat	Arbete utifrån rekommendationen påbörjades under 2019 och ett arbete för att integrera lämpliga nyckeltal till relevanta indikatorer genomfördes under året. 2020 kommer de nya indikatorerna användas i verksamhetsstyrningen med nyckeltal från KOLADA enligt intervjuer. Vid verifiering framgår att <i>Socialnämndens långsiktiga plan 2020-2023</i> innehåller indikatorer med nyckeltal kopplade till KOLADA. Det saknas dock målvärden och jämförelser för kommunsnittet eller strukturellt liknande kommuner.

Tekniska nämnden

Granskningsiakttagelser - Tekniska nämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Nämndplan 2019 antogs, 2019-02-13 §21.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Budget för 2019 ingår i nämndplan 2019.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Fullmäktiges strategiska mål i "Samhällsbygget Enköping" konkretiseras av nämnderna i form av effektmål. För 2019 har tekniska nämnden fått tio uppdrag från fullmäktige vilka behandlas i verksamhetsplanen. Ett strategiskt mål saknar effektmål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		Inga specifika ekonomiska mål finns. Nämnden har en fastställd budgetram att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		För effektmålen anges punkter vad målen syftar till att uppnå. Flera av punkterna är uppföljningsbara men vissa är allmänt formulerade utan mätvärde vilket försvårar uppföljning och utvärdering.

Granskningsiakttagelser - Tekniska nämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?		I nämndplanen anges former för uppföljning efter samma struktur som anges i fullmäktiges budget.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		I april, maj, augusti (delårsrapport) redovisas ekonomiska rapporter. I tertialrapporter för maj och september redovisas verksamhet och uppföljning av effektmål. I nämndens årsrapport redovisas både effektmål och ekonomi.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Rapporteringen innehåller bedömning och analys av utfall.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?		Nämnden antog 2019-02-13 §23 förslag om besparingsåtgärder för 2020 enligt uppdrag centralt. I tertial 1 prognostiseras ett underskott på 2,2 mkr. Inga åtgärder vidtas utifrån detta då det anges att neddragningar påverkar verksamheten negativt. I tertial 2 prognostiseras en negativ avvikelse på 0,9 mkr. Inga åtgärder bedöms nödvändiga då den löpande verksamheten förväntas visa lägre kostnader.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		Nämndens åtgärder bedöms ej tillräckliga för måluppfyllelse. Nämnden vidtar inga åtgärder under året för att hantera det prognostiserade underskottet.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Av nämndens 16 mål uppfylls 12, 1 bedöms som delvis, 2 som ej uppfyllt samt 1 mål har ej påbörjats.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Nämnden gör ett överskott mot budget om 14,7 mkr i den löpande driften. Ökade kostnader för tomma lokaler, evakueringar, renoveringar samt nedskrivning av kommunhuset gör att nämnden redovisar ett negativt resultat om 4,6 mnkr.

Avslutning - Tekniska nämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Nämnden kan delvis i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Nämnden kan delvis i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: -4,6 mnkr, underskottet är dock relaterat till nedskrivning av bokfört värde för kommunhuset och inte till den löpande driften.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Nämnden kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer - Fastighetsunderhåll

PwC genomförde år 2018 en granskning av Enköpings kommuns fastighetsunderhåll. En uppföljning av granskningen har skett inom ramen för denna granskning. Vi har varit i kontakt med fastighetschef och fastighetsstrateg. Vi har även mottagit underlag av vidtagna åtgärder. I uppföljningen bedömer vi om tekniska nämnden åtgärdat, delvis åtgärdat eller ej åtgärdat respektive rekommendation. I de fall fastighetsavdelningen arbetar med frågan har vi bedömt att rekommendationen är delvis åtgärdat.

De rekommendationer som lämnades i granskningen 2017 var:

- Successivt bygga upp informationsmängden genom att bedöma enskilda byggnader, eller utvalda delar av beståndet, vartefter kan vara en bra strategi för att fördela kostnaderna över tid samt begränsa belastningen på organisationen.
- Vid användning av "skrivbordsanalyser" måste risken för avvikelser i form av eftersatt underhåll, skador etc. beaktas och metoden ska därför användas med eftertanke.
- Vid bedömning av ett större antal byggnader, gör ett statistiskt urval av byggnader baserat på byggnadsår, typ eller annat. Starta med de objekt som kommunen har sämst kontroll över och komplettera med nya bedömningar över tid.
- För att säkerställa en enhetlig bedömning kan även bedömningskriterier behövas. Omfattningen av bedömningskriterierna styrs av vald detaljeringsnivå, dvs. omfattningen av vilka byggnadsdelar som bedöms.
- Dokumentera inventeringsdata på ett enhetligt sätt. Sammanställ inventeringsdata i digitalt format som enkelt kan överföras och hanteras i kommunens fastighetssystem Incit.
- Anta riktlinjer för prioriteringar av planerat underhåll och fastslå en rutin för hur inventering ska utföras. På detta sätt minskar sårbarheten inom organisationen.
- Initiera en dialog med kommunstyrelsen om en översyn av kommunens ekonomistyrningsprocess. Fastighetsavdelningens budget 2017 justerades inte efter rådande redovisningsmetod, vilket resulterade i ett överskott om 5,7 mnkr.
- Ta fram enskilda benchmark-värden för varje fastighet. På så sätt kan nämnden utöka kontrollen och förebygga framtida höga kostnader för felavhjälpande underhåll. Utgångspunkten för respektive fastighets beräknade underhållskostnad (både planerat och felavhjälpande) skulle förslagsvis kunna utgå från Incits riktvärden.
- Framarbeta en tydlig arbetsinstruktion till förvaltarna innehållandes en enhetlig modell för riskanalys samt former för dokumentation. Förslagsvis utgår riskanalysen från en avvägning utifrån ett risk- och konsekvensperspektiv.
- Ge i uppdrag till förvaltningen att utföra riskanalyser av fastighetsbeståndet och rapportera dessa vid nämndsammanträdena. På så sätt kan nämnden anta en formell prioriteringslista avseende fastighetsunderhåll.

Uppföljning av rekommendationer

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
1. Successivt bygga upp informationsmängden genom att bedöma enskilda byggnader, eller utvalda delar av beståndet, vartefter kan vara en bra strategi för att fördela kostnaderna över tid samt begränsa belastningen på organisationen.	Åtgärdat	Statusinventering är gjord avseende byggnad, lås/larm och ventilationsnivå på kommunens samtliga byggnader enligt kriterierna utdömd, hårt slitage, slitage och perfekt. Denna statusuppdatering ska lämnas årligen inför varje lokalbehovsplan. Bedömningen utgår från visuell observation och kompletteras med övrig tillgänglig information om byggnaden såsom byggnadens ålder, genomförda underhållsåtgärder samt driftinformation. Inför lokalbehovsplanen 2019 tillämpades för första gången genomgång av respektive byggnads tekniska livslängd utifrån komponenter för att kunna planera långsiktiga underhållsinsatser.
2. Vid användning av "skrivbordsanalyser" måste risken för avvikelser i form av eftersatt underhåll, skador etc. beaktas och metoden ska därför användas med eftertanke.	Åtgärdat	Underhållsplanen ger indikationer på vilka åtgärder som krävs. Den långsiktiga planeringen ger, enligt uppgift, en grov bild av vilka underhållsinsatser som behövs och en ungefärlig tidsbild när åtgärderna kan tänkas genomföras. Ju närmre i tid åtgärderna ligger, desto mer detaljerad blir planeringen och behovet av underhållsinsatser. Behovet kan revideras efter okulär besiktning på plats av förvaltare, projektledare eller konsult beroende på vad som ska utföras. Mindre åtgärder hanteras direkt av förvaltare, medan större åtgärder som ska genomföras i projekt plockas ut för utredning.
3. Vid bedömning av ett större antal byggnader, gör ett statistiskt urval av byggnader baserat på byggnadsår, typ eller annat. Starta med de objekt som kommunen har sämst kontroll över och komplettera med nya bedömningar över tid.	Åtgärdat	Som framgår av uppföljning av rekommendation 1 genomförs statusbedömningar för samtliga fastigheter.

Uppföljning av rekommendationer

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
4. För att säkerställa en enhetlig bedömning kan även bedömningskriterier behövas. Omfattningen av bedömningskriterierna styrs av vald detaljeringsnivå, dvs. omfattningen av vilka byggnadsdelar som bedöms.	Åtgärdat	I kommunens fastighetssystem Incit klassificeras fastigheterna utifrån olika komponenter (e.g. mark, utvändigt, invändigt, vvs, el och tele, transporter etc.). Dessa komponenter ligger till grund för bedömningen av teknisk livslängd. Underhållsplanen grundar sig på när hela delar ska bytas ut och inte när delar av underhållet ska genomföras (i.e. byta ut hela taket istället för att göra mindre lagningar).
5. Dokumentera inventeringsdata på ett enhetligt sätt. Sammanställ inventeringsdata i digitalt format som enkelt kan överföras och hanteras i kommunens fastighetssystem Incit.	Åtgärdat	Vi har tagit del av en lathund för åtgärds-koder som används för enhetlig bedömning av kommunens fastigheter. Bedömning sker enligt åtgärds-koderna <i>ta bort, ha kvar</i> samt <i>lägg till/förslag</i> .
6. Anta riktlinjer för prioriteringar av planerat underhåll och fastslå en rutin för hur inventering ska utföras. På detta sätt minskar sårbarheten inom organisationen.	Delvis åtgärdat	För närvarande finns ingen riktlinje för prioritering av planerat underhåll. Enligt uppgift kommer planerade underhållsåtgärder graderas mellan A och C från år 2020: • A (lagar, myndighetskrav och allvarliga akuta risker) • B (risk för följdskador eller att verksamheten inte kan bedrivas utan påverkan) • C (övriga åtgärder och ökad ambition). Underhållsplaneringen utgår även från lokalbehovsplanerna från kommunens nämnder som beskriver behovet på 5–10 års sikt. Tillsammans med fakta om fastighetsbeståndet såsom teknisk status, energiförbrukning, arbetsmiljö och hyreskontraktens längd bildar detta underlag till kommunens lokalförsörjningsplan. Lokalförsörjningsplanen beskriver hur identifierade behov ska prioriteras först i lokalförsörjningsprocessen och sedan i planeringsprocessen.

Uppföljning av rekommendationer

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
7. Initiera en dialog med kommunstyrelsen om en översyn av kommunens ekonomistyrningsprocess. Fastighetsavdelningens budget 2017 justerades inte efter rådande redovisningsmetod, vilket resulterade i ett överskott om 5,7 mnkr.	Delvis åtgärdat	Fastighetsavdelningen har initierat en översyn av hyresmodellen. Nästa steg uppges vara att kommunledningsförvaltningen ska utarbeta ett VBU (verksamhetens beslutsunderlag) för att arbetet ska kunna gå vidare. SWOT-analys (styrkor, svagheter, möjligheter, hot) är enligt uppgift utförd och genomgång av problemställningar är utförda. Processöversyn för samhällsbyggnadsförvaltningens ekonomistyrning pågår.
8. Ta fram enskilda benchmarkvärden för varje fastighet. På så sätt kan nämnden utöka kontrollen och förebygga framtida höga kostnader för felavhjälpande underhåll. Utgångspunkten för respektive fastighets beräknade underhållskostnad (både planerat och felavhjälpande) skulle förslagsvis kunna utgå från Incits riktvärden.	Delvis åtgärdat	I nämndplanen 2020 kommer enligt uppgift kostnader för hyra, planerat underhåll och avhjälpande underhåll mätas som indikatorer och följas upp årligen. Nyckeltal och jämförelsesiffror kommer att arbetas fram i samband med dessa indikatorer. Inga enskilda benchmarkvärden är framtagna för varje enskild fastighet. Det finns dock en plan på att göra jämförelser för verksamhetsnivåerna skolor, förskolor, kontor och vårdbyggnader.
9. Framarbeta en tydlig arbetsinstruktion till förvaltarna innehållandes en enhetlig modell för riskanalys samt former för dokumentation. Förslagsvis utgår riskanalysen från en avvägning utifrån ett risk- och konsekvensperspektiv.	Delvis åtgärdat	Arbetsinstruktion finns för närvarande inte. Enligt uppgift kommer det framgent att göras avvägningar gällande det planerade underhållet göras och i investeringsbudgeten kommer ABC-graderingen (se uppföljning av rekommendation 6) tillämpas. Det kommer även finnas med en riskanalys för alla underhållsprojekt 2020. Dessa kommer att utgå från risk, konsekvens och sannolikhet.

Uppföljning av rekommendationer

Rekommendation	Bedömning	Kommentar
10. Ge i uppdrag till förvaltningen att utföra riskanalyser av fastighetsbeståndet och rapportera dessa vid nämndsammanträdena. På så sätt kan nämnden anta en formell prioriteringslista avseende fastighetsunderhåll.	Delvis åtgärdat	I lokalbehovsplanen kommer verksamheternas behov av lokaler att framgå och en statusbedömning finns gjord på samtliga fastigheter (se uppföljning av rekommendation 1). Nämnden har tagit del av genomförda åtgärder och ekonomiska aspekter varje tertial. Prioriteringslistan för underhåll kommer enligt uppgift att inarbetas under 2020 där planerade underhållsåtgärder graderas enligt ABC-graderingen (se uppföljning av rekommendation 6). På så sätt ska nämnden kunna ta ställning till insatserna och göra avvägningar. Enligt uppgift kommer det även att finnas med en riskanalys för alla underhållsprojekt 2020 utifrån risk, konsekvens och sannolikhet (se uppföljning av rekommendation 9).

Sammanfattning

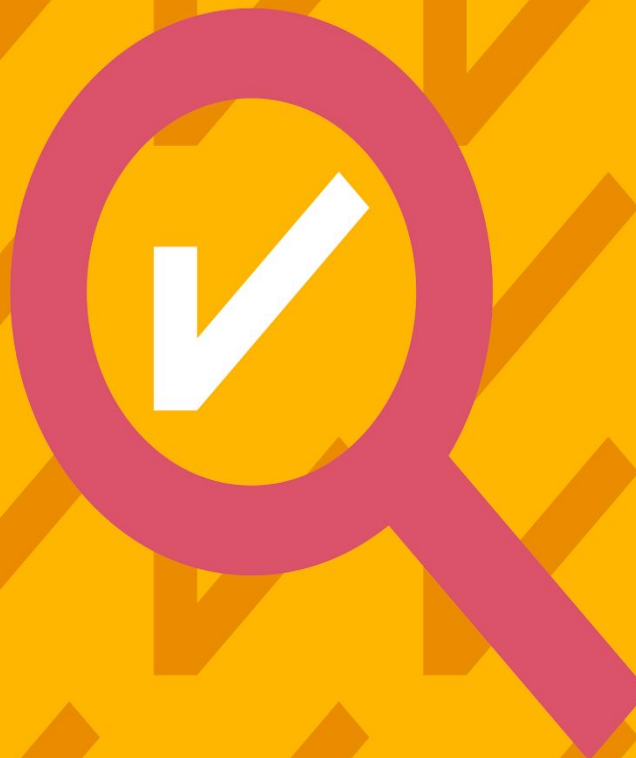
Efter genomförd uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer kan vi konstatera att fastighetsavdelningen har genomfört en rad åtgärder, däribland statusinventering av samtliga fastigheter. Det pågår för närvarande ett arbete för att säkerställa systematik gällande prioritering av underhållsåtgärder och riskanalyser utifrån risk, konsekvens och sannolikhet. I de fall fastighetsavdelningen arbetar med frågor har vi bedömt att rekommendationen är delvis åtgärdad.

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till tekniska nämnden:

Delvis åtgärdat

- Anta riktlinjer för prioriteringar av planerat underhåll och fastslå en rutin för hur inventering ska utföras. På detta sätt minskar sårbarheten inom organisationen.
- Initiera en dialog med kommunstyrelsen om en översyn av kommunens ekonomistyrningsprocess. Fastighetsavdelningens budget 2017 justerades inte efter rådande redovisningsmetod, vilket resulterade i ett överskott om 5,7 mnkr.
- Ta fram enskilda benchmarkvärden för varje fastighet. På så sätt kan nämnden utöka kontrollen och förebygga framtida höga kostnader för felavhjälpande underhåll. Utgångspunkten för respektive fastighets beräknade underhållskostnad (både planerat och felavhjälpande) skulle förslagsvis kunna utgå från Incits riktvärden.
- Framarbete en tydlig arbetsinstruktion till förvaltarna innehållandes en enhetlig modell för riskanalys samt former för dokumentation. Förslagsvis utgår riskanalysen från en avvägning utifrån ett risk- och konsekvensperspektiv.
- Ge i uppdrag till förvaltningen att utföra riskanalyser av fastighetsbeståndet och rapportera dessa vid nämndsammanträden. På så sätt kan nämnden anta en formell prioriteringslista avseende fastighetsunderhåll.

Upplevelsenämnden

Granskningsiakttagelser - Upplevelsenämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Nämnden har antagit en nämndplan för 2019, 2019-02-28 §19.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Budget för 2019 antogs, 2019-02-28 §20.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Av nämndplanen framgår effektmål utifrån fullmäktiges övergripande mål. Av planen framgår även de riktade uppdrag som nämnden ska genomföra under 2019.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		Inga specifika ekonomiska mål finns. Nämnden har en fastställd budgetram att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		För effektmålen redogörs det i löpande text hur uppföljning och bedömning av mål ska göras. För effektmålen anges indikatorer där värden för grönt, gult och rött framgår. Redovisningen kan i högre grad struktureras i tabellform för att på ett mer överskådligt vis ge en bild av mål, uppföljning och mätmetod än vad som erhålls i löptext.

Granskningsiakttagelser - Upplevelsenämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?		I nämndplanen anges former för uppföljning. Anvisningarna utgår från fullmäktiges budget.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Rapportering sker avseende ekonomi, månadsrapport (mars och oktober), delårsboklut (april och augusti), samt årsrapport. Rapportering av verksamhet sker löpande under året av förvaltningschefen. Ingen uppföljning av effektmål sker under året.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Rapportering av resultat sker vid månadsrapporter samt delårsbokslut. Rapportering med fokus på måluppfyllelse bedöms ej ske.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?		Nämnden antog 2019-02-28 §21 förslag om besparingsåtgärder för 2020 enligt centralt uppdrag. I övrigt visar inte åiterrapporteringen på något behov av att vidta åtgärder.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga avvikelser har rapporterats som kräver att åtgärder vidtas.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Nämnden uppfyller 12 av 12 uppdrag och effektmål 2019.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Nämnden redovisar ett positivt resultat om 2 mnkr.

Avslutning - Upplevelsenämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: + 2 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Nämnden kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Vård- och omsorgsnämnden

Granskningsiakttagelser - Vård- och omsorgsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Nämndplan antogs 2019-02-27 §28.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Budget antogs 2018-12-18, §189.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		I nämndplanen redovisas effektmål utifrån fullmäktiges övergripande mål. I nämndplanen redovisas även de övergripande uppdragen som är riktade mot nämnden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		Nämnden har det ekonomiska målet att samtliga verksamheter inom vård och omsorg utför sina uppdrag utifrån tilldelade resurser och har en ekonomi i balans som är hållbar över tid. Målet är uppnått när 100% av enheterna har en positiv budgetavvikelse.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		Effektmålen har tillhörande indikatorer med mätvärden. Mätvärden anger vad som krävs för att målet ska bedömas som uppfyllt vilket skapar förutsättningar för uppföljning och utvärdering.

Granskningsiakttagelser - Vård- och omsorgsnämnden

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	I nämndplanen anges former för uppföljning. Anvisningarna utgår från fullmäktiges budget.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Ekonomisk uppföljning sker mars, april, maj, augusti, september, oktober, november, december. Verksamhetsuppföljning sker avseende ett antal mätindikatorer i februari, mars, april, juli, augusti, september och oktober. I verksamhetsuppföljningen sker ingen uppföljning av nämndens effektmål.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Ekonomisk rapportering fokuserar på resultat och prognos för 2019 samt utveckling i relation till 2018. Verksamhetsrapporteringen fokuserar inte på måluppfyllelse.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?	Första prognosen för helåret redovisas, 2019-04-25. Prognosen visar på -14,3 mnkr. Nämnden beslutar inte om åtgärder i samband med detta. Av uppföljningen framgår att förvaltningen arbetar med åtgärder för att uppnå en budget i balans för 2019. Uppföljningarna visar på oförändrad prognos under året. Det framgår att förvaltningen ställde krav på besparingar om 19 mnkr under våren 2019.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	2019-12-19 rapporteras att 0,8 mkr återstår av besparingskravet om 19 mnkr. Med anledning av att vissa oförutsedda kostnader uppstått lämnar förvaltningen nu en prognos på -16 mnkr för 2019. Nämndens åtgärder bedöms inte vara tillräckliga för måluppfyllelse.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	I nämndens årsredovisning bedöms samtliga 14 verksamhetsuppdrag och effektmål som uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Nämnden redovisar ett negativt resultat om - 24 mnkr gentemot budget. Effektmålet om att samtliga verksamheter ska redovisa en ekonomi i balans uppnås ej.

Avslutning - Vård- och omsorgsnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Nämnden kan inte i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: -24 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Nämnden kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Protokollsgenomgång 2019 (VON)

2019-02-21, Nämnden har enligt årsredovisning 2018 vänt ett minusresultat på 37 miljoner till +9,1 miljoner för 2018.

2019-04-25, verksamhetsårets första budgetprognos återrapporteras. Prognosen efter mars månad hamnar på ett underskott på **-14,3 miljoner**. Förvaltningen arbetar med åtgärder för att uppnå en budget i balans för 2019. Nämnden beslutar att lägga rapporteringen till handlingarna.

2019-05-23, Prognosen efter april månad hamnar på ett underskott på **-14,3 mkr**. Förvaltningen arbetar med åtgärder för att uppnå en budget i balans för 2019. Nämnden beslutar att lägga rapporteringen till handlingarna.

2019-06-25, utifrån att nämnden vid sammanträdet den 21 februari 2019 överlämnande förslag på effektiviseringsåtgärder till budgetberedningen, för att behandlas i processen inför budget **2020**. Nämnden fattar beslut om **effektiviseringsåtgärder** inom fem områden.

2019-09-26, tidigare lämnade prognosen på ett underskott på **-14,3 mkr** för 2019. Förvaltningen ställde tidigare krav på besparingar för att undvika att underskottet ökade om 19 mkr varav hälften är uppnått och resten bedöms kunna sparas in under 2019.

Protokollsgenomgång 2019 (VON)

2019-10-24, nämnden får återrapportering om att av det besparingskrav förvaltningen ställt på verksamheterna är **14,5 mkr** av **19 mkr** uppnått. Prognosen för helåret är **-14,3 mkr**.

2019-11-21, av besparingskravet på **19 mkr** rapporteras **16 mkr** vara uppfyllt. Ingen prognos för helåret lämnas.

2019-12-19, Fram till och med den 30 november 2019 återstår **0,8 mkr** för att nå sparkravet på **19 mkr**. Prognos för helåret är **-16 mkr**. Enligt förvaltningen beror det på oförutsedda kostnader.

I årsredovisningen rapporteras att nämndens resultat för 2019 hamnar på **- 24,0 mkr**. I nämndens resultat uppges ingå svårpåverkbara kostnader på 24,5 mkr, t.ex:

- ökade volymer av hemtjänst hos privata utförare
- ökade volymer på köpta platser, elevhem, resor och assistans
- ökad nattbemanning på grund av icke brandsäkra lokaler samt evakueringskostnader

För att inte redovisa ett ytterligare större underskott ställde förvaltningen ett krav på verksamheterna under våren om att effektivisera **19,5 mkr**. Av den summan uppnåddes **12,5 mkr**, vilket till största del handlar om minskade personalkostnader.

Miljö- och byggnämnden

Granskningsiakttagelser - Miljö- och byggnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Nämndplan för 2019 antogs 2019-02-06 §24.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Budget för 2019 antogs 2019-02-06 §21.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Av nämndplanen framgår effektmål utifrån fullmäktiges övergripande mål. Av planen framgår även de riktade uppdrag som nämndens ska genomföra under 2019.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		Inga specifika ekonomiska mål finns. Nämnden har en fastställd budgetram att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		Effektmålen och uppdragen innehåller målvärden och är uppföljningsbara.

Granskningsiakttagelser - Miljö- och byggnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?		I nämndplanen anges former för uppföljning. Anvisningarna utgår från fullmäktiges budget.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Rapportering av ekonomi sker enligt direktiv. Uppföljning av nämndens uppdrag och effektmål redovisas ej i årsrapporten.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Delårsrapporterna fokuserar på måluppfyllelse och resultat. Årsrapporten redovisar inte en detaljerad uppföljning av verksamhetsmål och nämndens uppdrag.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?		Åtgärder för en ekonomi i balans redovisas bland annat i samband med delårsrapport 1.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		Nämnden redovisar inte en budget i balans. Nämndens uppdrag uppnås.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Av nämndens två nämndspecifika uppdrag uppnås båda. Nämndens prioriterade effektmål för 2019 uppnås ej.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Nämnden redovisar ett negativt resultat mot budget om 0,5 mnkr.

Avslutning - Miljö- och byggnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Nämnden kan delvis i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: - 0,5 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Nämndplan antogs 2019-02-27 §38.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Budget ingår i nämndplan.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Effektmål finns angivet i nämndplanen utifrån fullmäktiges övergripande mål. Uppdrag för 2019 finns även angivet.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		Inga särskilda ekonomiska mål finns upprättade. Nämnden har en fastställd budgetram att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		Effektmålen redovisas i en tabell med tre kolumner där det ska anges värden för om målet är uppnått, nästan uppnått eller ej uppnått. För en stor del av effektmålen saknas dock värden vilket försvårar uppföljning och utvärdering.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar	
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?		I nämndplanen anges former för uppföljning. Anvisningarna utgår från fullmäktiges budget.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Ekonomisk uppföljning februari, juni, september, oktober, november och december. Verksamheten följs upp via kvalitetsredovisningar och delårsrapporter.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Det ekonomiska resultatet redovisas med förklaringar till utfall och analys. För effektmålen och uppdragen kan förklaringar av utfall utvecklas.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga avvikelser i återrapporteringen bedöms nödvändiga för måluppfyllelse 2019.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga avvikelser i återrapporteringen bedöms nödvändiga för måluppfyllelse 2019.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Nämnden når 32 av 37 uppdrag och effektmål för 2019.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Nämnden redovisar ett positivt resultat om 2,8 mnkr.

Avslutning - Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: +2,8 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Nämnden kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Valnämnden

Valnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Saknas.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Budget antogs 2019-02-12, §6.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Saknas.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		Inga särskilda ekonomiska mål finns upprättade. Nämnden har en fastställd budgetram att förhålla sig till.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	E/T	

Valnämnden

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar	
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?		Saknas.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Uppföljning av ekonomi sker 2019-09, samt delårsrapport 2019-08 och årsrapport 2019-12.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Uppföljning ekonomi september och delårsrapport augusti fokuserar på resultat, samt prognos för helåret.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga åtgärder redovisas behövas.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		Nämnden redovisar en budget i balans.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	E/T	Saknas
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Nämnden redovisar ett positivt resultat gentemot budget om 0,1 mnkr.

Avslutning - Valnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>		Med hänsyn till nämndens uppdrag bedöms de sammanträden, uppföljningar och fastställd budget och resultat vara tillräckligt för att nämnden i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att verksamheten har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: +0,1 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Gemensam överförmyndarnämnd

Gemensam överförmyndarnämnd

Enköpings kommun ingår sedan 1 januari 2019 i en gemensam överförmyndarnämnd med samtliga kommuner i Uppsala län där Uppsala kommun är värdkommun. För kommungemensamma mål och uppdrag tillämpas värdkommunens Uppsalas mål och uppdrag i den utsträckning de är tillämpliga för verksamheten.

Vi har tagit del av missiv för *Granskning av bokslut för överförmyndarnämnden 2019*, 2020-03-10, där det framgår att de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun i sin riskanalys för 2019 inte funnit skäl att genomföra en fördjupad granskning av nämndens verksamhet. En sådan granskning genomfördes 2016 med uppföljande granskning 2018. KPMG kommer till slutsatsen att nämndens finansiella mål, budgeten, nås.

Vad gäller nämndens tre verksamhetsmål har två uppfyllts och ett delvis uppfyllts. Nämnden har följt upp sin interna kontroll enligt fastställd plan. Kontroller har genomförts inom fyra områden. Ett antal anmärkningar har noterats. Åtgärder har vidtagits. Nämndens verksamhet har även varit föremål för inspektion av länsstyrelsen i Stockholms län. Rapport har upprättats, med kritik men inte allvarlig kritik.

Stockholm 2020-03-31

Anders Hägg
Uppdragsledare